Qorti tal-Appell Kriminali

Onor. Imhallef Giovanni M. Grixti LL.M., LL.D.

Appell Nru: 142/2015

Il-Pulizja

Vs

Anthony Borg

Seduta tas-27 ta' Frar, 2017

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ta' Claudette Portelli tal-10 ta' Novembru, 2014 li permezz tieghu, wara li ghamlet referenza ghas-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) tat-18 ta' Gunju, 2014 u ddikjarat illi sa dakinhar l-appellant naqas milli jikkonforma ruhu mad-direttiva ta' dik il-Qorti ossia li jeffettwa l-hlas relattiv u per konsegwenza, l-ammont kollu kien ghadu dovut u fit-termini tal-artikolu 28H(5) tal-Kap 9 talbet lill-Qorti tiddikjara li Anthony Borg naqas milli jikkonforma ruhu mad-direttiva ta' l-istess Qorti u ghaldaqstant tordna li s-sentenza sospiza tibda ssehh;

Rat id-digriet tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tad-9 ta' Marzu 2015 dwar ir-rikors appena citat li permezz tieghu ordnat id-dhul fis-sehh tas-sentenza ta' prigunerija sospiza moghtija fil-konfront tal-intimat [illum appellant] fit-18 ta' Gunju 2014 fejn l-intimat kien wehel xahar prigunerija sospiz ghal sena;

Rat ukoll l-imputazzjoni migjuba kontra l-appellant, Anthony Borg, detentur tal-karta tal-Identita Maltija bin-numru 469377M, quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali talli meta b'diversi atti maghmulin minnu ukoll jekk fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjonijiet tal-ligi u jkunu gew maghmula b'rizoluzzjoni wahda bejn it-22 ta' Gunju 2013 sad-19 ta' Lulju 2013, meta hekk ordnat minn xi Qorti jew stipulat bil-kuntratt naqas li jaghti lil Claudette Portelli u/jew lill-ulied is-somma ffissata minn dik il-Qorti jew stipulat bil-kuntratt bhala manteniment ghaliha u/jew ghall-ulied fi zmien 15-il jum minn dak il-jum li fih skond dik l-ordni jew dak il-kuntratt ikollha tithallas dik is-somma;

Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Malta), Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali tat-18 ta' Gunju 2014, li permezz taghha, wara li sabet lill-appellant hati fuq ammissjoni, kkundannatu ghal-terminu ta' prigunerija ghal zmien xahar, sospiz ghal-perjodu ta' sena fit-termini tal-artikolu 28A tal-Kodici Kriminali u ordnatlu ihallas is-somma ta' €140 fi zmien xahrejn ai termini tal-Art 28H tal-istess Kodici Kriminali;

Rat ir-rikors tal-appell ta' Anthony Borg, prezentat fir-registru ta' din il-Qorti nhar it-18 ta' Marzu, 2015, li permezz tieghu talab ir-riforma tad-digriet tad-9 ta' Marzu 2015 tal-Qorti tal-Magistrati (Malta) billi taghti lill-appellant aktar zmien ghal-hlas billi ggedded iz-zmien tas-sentenza sospiza;

Semghet il-provi;

Semghet lill-partijiet;

Rat id-dokumenti kollha u l-fedina penali aggornata tal-appellant;

Ikkunsidrat,

1. Illi l-appellant qieghed jilmenta mid-decizzjoni tal-ewwel Qorti, jigifieri d-digriet taghha tad-9 ta' Marzu, 2015, li permezz tieghu dahlet fis-sehh is-sentenza ta' prigunerija ta' zmien xahar wara li l-

appellant naqas milli jhallas il-manteniment fiz-zmien erba' xhur moghti lilu bis-sentenza su riferita. L-ilment tal-appellant jippernja fuq il-gravami singolari illi huwa kien fl-impossibilita' li jhallas il-manteniment minhabba li huwa persuna vulnerabbli afflitt minn diversi sentenzi ta' prigunerija, problemi ta' sahha kawza ta' liema huwa difficcli ghalih li jsib impjieg;

2. Mill-atti processwali jemergi illi l-ewwel Qorti, wara li sabet lill-appellant hati li naqas milli jhallas il-manteniment dovut ikkundannatu ghal-terminu ta' prigunerija ta' xahar sospiz ghal-sena fit-termini tal-artikolu 28A tal-Kodici Kriminali u kkoncedietlu erba xhur sabiex ihallas id-debitu tieghu fit-termini tal-artikolu 28H tal-Kapitolu 9 tal-ligijiet ta' Malta. Wara li naqas milli jaghmel dan il-hlas fiz-zmien lilu koncess, il-parte civili intavolat rikors sabiex jinghata provvediment in rigward u l-ewwel Qorti dahhlet fis-sehh ix-xahar prigunerija precedentement sospiz kif gia spjegat. Il-Qorti tal-ewwel grad setghet taghmel dan in forza tal-artikolu 28H(5) tal-Kodici Kriminali li jiddisponi illi **"jekk il-Qorti, wara dak is-smiegh tkun sodisfatta li l-hati jkun naqas milli jikkonforma ruhu mad-direttiva taghha moghtija bis-sahha ta dan l-artikolu, hija ghandha tordna li s-sentenza sospiza ghandha tibda ssehh. Il-Qorti tista', izda, ghal kawza ragonevoli, tikkoncedi lill-hati zmien iehor perentorju li ma jkunx ta' iktar minn xahar, sabiex jikkonforma ruhu mad-direttiva";**

3. L-appellant issa jikkontendi illi l-ewwel Qorti setghet ikkoncedietlu ftit aktar zmien, igifieri oltre dawk l-ewwel erba xhur, sabiex ikun jista' jissalda d-debitu tieghu;

4. Mghadud mal-kwistjoni odjerna hemm dik sollevata mill-Avukat Generali fl-udjenza tad-19 ta' Settembru quddiem din il-Qorti li qed tkun hawn riprodotta:

> **Dr. Justine Cilia [ghall-Avukat Generali] in vista ta' dak li hemm fl-Artikolu 28H sub artikolu (5) tal-Kap 9 fejn il-ligi tghid li jekk il-Qorti tkun sodisfatta li l-hati ma kkonformax**

ruhu mad-direttiva moghtija mill-Ewwel Qorti , hi ghandha todna s-sentenza sospiza tibda ssehh, izda l-ligi tkompli tghidlek li f'kazijiet ragjonevoli tista' tikkoncedi zmien iehor ta' mhux aktar minn xahar sabiex l-appellant ikun jista jikkonforma ruhu mad-direttiva. Kwindi hija tassattiva fuq il-Qorti li trendi dik is-sentenza sospiza ezegwibbli. Il-Qorti ma kellhiex diskrezzjoni li thalli s-sentenza sospiza. Apparti hekk, l-Artikolu 28I jghid li fil-kuntest tal-Artikolu 28H(5) tal-Kap 9 ebda appell ma jista' jsir fuq it-tul tal-perjodu operattiv tas-sntenza sospiza u ghaldaqstant l-Avukat Geneali jhoss li din it-talba tal-appellant tmur kontra dak li tirrikjedi l-ligi u ghaldaqstant ma kienx hemm lok ta' appell;

L-Avukat Generali, izda, mghandux ragun in rigward. Fl-ewwel lok is-subartikolu (5) tal-artikolu 28H tal-Kodici Kriminali, jaghti lill-Qorti id-diskrezzjoni li testendi t-terminu li fih il-hati ghandu jottempera ruhu liema estensjoni, izda, mghandiex teccedi zmien xahar. Fit-tieni lok, l-appellant mhuiex qed jappella fuq it-tul tas-sospensjoni tas-sentenza izda fuq il-fatt illi l-ewwel Qorti ma estendietx iz-zmien li fih kellu jobdi d-direttiva taghha. L'appellant la qieghed jappella fuq il-mertu tas-sentenza li biha kien instab hati u lanqas fuq il-piena u fil-fatt lanqas seta' jaghmel dan, f'dan l-istadju, peress illi dak id-dritt huwa sogett ghal-terminu ta' tmient ijiem mid-data tas-sentenza. L-appell odjern huwa dwar id-digriet tal-ewwel Qorti li bih dahlet fis-sehh is-sentenza ta' prigunerija. Fit-termini tal-artikolu 28I(1), l-ghoti tad-digriet bhal dak mertu tal-appell odjern imbaghad jitqies bhala sentenza ghal-fini ta' appell. Konsegwentement, l-appellant ghandu dritt li jinterponi appell mis-sentenza tal-Qorti li biha ddecidiet li ddahhal fis-sehh t-terminu ta' prigunerija precedentement sospiza fit-termini tal-artikolu 28A u 28H;

5. Kwantu ghall-mertu tal-appell, quddiem din il-Qorti, il-parte civile ikkonfermat bil-gurament illi l-appellant hallas dak kollu minnu

dovut mhux biss l-ammont mertu ta' dan l-appell izda ukoll dak mertu ta' kawzi ohra;

6. Issa, l-iskop tal-legislatur, kif rifless fl-artikolu 338(z) tal-Kodici Kriminali meta holoq dan ir-reat kien li jinholoq deterrent kontra dawk li jghazlu li ma jhallsux dik ir-retta alimentari stabilita mill-Qorti jew *ex contractu*. L-ewwel Qorti kienet libera illi titratta mal-appellant kif fil-fatt ghamlet u b'dan tat gharfien ghall-dan il-ghan billi erogat il-piena kif spjegat *supra* u kkoncediet zmien erba xhur sabiex isir il-hlas tas-somma dovuta. Gara izda, li l-appellant ma kienx fil-qaghda li jissalda d-debitu tieghu f'dawk l-erba xhur u ghalhekk malli sar ir-rikors mertu ta' dan l-appell sabiex tidhol fis-sehh is-sentenza sospiza, l-appellant kien, minghajr success, talab ftit aktar zmien;

7. Hija l-fehma ta' din il-Qorti illi bil-koncessjoni ta' ftit aktar zmien li, fi kwalunkwe kaz ma seta' qatt jeccedi x-xahar, l-ewwel Qorti tkun tat kull opportunita' lill-appellant sabiex iwettaq l-obbligi tieghu. Xahar zmien huwa wiehed ragonevoli sabiex ikun sar dak kollu possibbli sabiex il-kwerelanta tithallas dik is-somma stabbilita bhala manteniment u b'hekk ikun evitat l-estremi tal-piena ta' prigunerija. Fil-fatt iz-zmien ta ragun lill-appellant li fil-mori irnexxielu jeghleb dik l-impossibilita' li jhallas mhux biss is-somma mertu ta' dan l-appell izda ukoll ta' kawzi ohra;

8. Ghal dawn il-mottivi, l-appell qed ikun milqugh u konsegwentement din il-Qorti qed tirrevoka s-sentenza tad-9 ta' Marzu, 2014 f'dik il-parti fejn ordnat id-dhul fis-sehh tat-terminu ta' prigunerija ta' zmien xahar u minflok, fit-termini tal-artikolu 28H(5) tal-Kodici Kriminali, qed tikkoncedi zmien xahar perentorju sabiex l-appellant jobdi d-direttiva tal-ewwel Qorti emergenti mis-sentenza taghha tat-18 ta' Gunju 2014, li permezz taghha kkundannat lill-appellant ghal-zmien xahar prigunerija sospizi ghal-sentejn liema sentenza llum ghaddiet in gudikat.